

Ekosofias Nyhetsbrev

NOVEMBER 2015 - TJUGOTREDJE ÅRGÅNGEN

KLIMATFÖRÄNDRINGAR KAN GÖRA 100 MILJONER FATTIGA

Om inget görs för att stoppa klimatförändringarna kan de leda till att ytterligare 100 miljoner människor tvingas leva i fattigdom. Det larmet kommer från Världsbanken.

I rapporten konstateras att världens fattiga står oförberedda inför effekterna av klimatförändringarna, som till exempel höjd havsnivå och extrem torka. "De har färre resurser och får mindre stöd från familjen, samhället, det finansiella systemet och till och med sociala skyddsnet för att förhindra, hantera och anpassa sig", heter det i rapporten.

– Rapporten sänder ett klart budskap. Det kommer inte att vara möjligt att utrota fattigdomen om vi inte agerar kraftfullt för att minska klimathotet mot fattiga människor och dramatiskt minskar utsläppen, kommenterar Världsbankens chef Jim Yong Kim.

NEW YORK KAN HAMNA UNDER VATTEN

Även om den globala uppvärmningen kan bromsas till två grader, riskerar några av världens största städer att hamna under vattenytan. Enligt en rapport från amerikanska Climate Central kan en temperaturökning på två grader innebära att så många som 280 miljoner människor tvingas lämna sina hem och att städer som New York, Bombay och Shanghai hamnar under vattenytan. Om ökningen blir fyra grader drabbas närmare 600 miljoner fastslår forskarna bakom rapporten.

Miljöaktuell

SVENSKA SNÖSÄSONGEN KAN BLI 40-80 DAGAR KORTARE

Snöiga vintrar kan bli allt mer sällsynta i Sverige och söderöver kan det vara helt slutsnöat i slutet av detta århundrade. Det säger SMHI:s nya prognoser för klimatpåverkan. Temperaturerna väntas stiga med två till sex grader Celsius och då kan snösäsongen bli mellan 40 och 80 dagar kortare, jämfört med referensperioden 1961-1990. Snösäsongen har redan i nuläget blivit två-tre veckor kortare i södra Sverige, säger SMHI:s Erik Kjellström till SVT.

– Enligt våra klimatscenarier blir det mest dramatiska förändringar i Svealand och längs Norrlandskusten där snösäsongen kan komma att kortas med ett par månader.

SÅ KAN NYBYGGNATION KLIMATANPASSAS

Klimatförändringarna påverkar hela landet och risken för översvämningar till följd av skyfall finns i alla kommuner. Det menar SKL som tagit fram en guide för att hantera klimatrisker vid planering av nybyggnation. Fokus riktas mot hur kommunerna kan genomföra förebyggande insatser mot översvämningar. Guiden utgår bland annat från exempel i Norrköping, Ljusdal, Göteborg och Luleå.

Några av de konkreta tipsen handlar om att väga planera långt framåt, exempelvis 50-100 år. Viktigare än att fastna i detaljer anses det vara att se de långsiktiga trenderna. Dessutom uppmanas kommunerna att väga in klimatanpassning i hela planprocessen, allt från översiktsplanering till detaljplanering och bygglov.

Viktigt anses även vara att ta tag i skyfallsfrågan. Något som enligt SKL kan förekomma var som helst och medföra stora kostnader. Som exempel lyfts kostnader på 100 miljarder kronor för en översvämning i centrala Göteborg.

OBAMA STOPPAR OLJELEDNING

Tidigare i november lät USA:s president Barack Obama meddela att han stoppar den omstridda oljeledningen Keystone XL som skulle gå från Kanada till Mexikanska golfen. Obama hänvisade i ett kort offentligt framträdande, flankerad av vicepresident Joe Biden och utrikesminister Kerry, att en ledning inte skulle vara försvarbar om USA ska vara ledande i världens arbete mot klimatförändringar.

– USA ska satsa på förnybara energikällor - inte olja, säger Barack Obama.

Republikanerna i senaten och representanthuset har tidigare röstat igenom byggande av oljeledningen. De

EXPERTRÅD FÖRESLÅR GLOBAL KOLDIOXIDSKATT OCH GRÖNA OBLIGATIONER

Framtidsministerns expertråd Grön omställning, med Maria Wetterstrand (MP) och Jonas Karlsson (S) i spetsen, la i början av denna månad fram nio policy-rekommendationer till regeringen med syfte att främja hållbarhetsdrivna investeringar. Bland annat vill gruppen att Sverige ska verka för att en global koldioxidskatt införs och att främja marknaden för gröna obligationer.

Miljö Online

ETT FOSSILFRITT SVERIGE

– Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer och på sikt ska vårt energisystem bygga på 100 procent förnybar energi. Det skriver statsminister Stefan Löfven och klimat- och miljöminister Åsa Romson i ett följebrev till initiativet Fossilfritt Sverige.

Regeringen skriver på sin hemsida att det i Sverige finns många företag, kommuner, föreningar och andra typer av aktörer som kan och vill bidra till att utsläppen av växthusgaser minskar. De har insett att omställningen banar väg för nya affärsmöjligheter, teknologier och bättre samhällslösningar.

Regeringens initiativ går ut på att ge en möjlighet för dessa aktörer att visa upp sina insatser under ett gemensamt paraply, såväl i Sverige som internationellt.

Fossilfritt Sverige är öppet för alla aktörer som ställer upp på den deklaration som tagits fram för initiativet.

Deklarationen klargör att aktörer som deltar i initiativet delar uppfattningen om att världen måste bli fossilfri och att Sverige ska gå före i detta arbete. Deklarationen klargör också att aktörer som deltar ska kunna visa upp konkreta åtgärder för minskade utsläpp.

PREEM SKRIVER UNDER PÅ ATT GÅ FRÅN FOSSILT TILL FÖRNYBART

Oljebolaget Preem är ett av de företag som har skrivit på regeringens initiativ Fossilfritt Sverige. Preem står idag för 80 procent av den svenska raffinaderi-kapaciteten och cirka 30 procent av den nordiska.

– Vi siktar mot samma mål och visioner som regeringen och vi tror att det är viktigt att öka dialogen mellan näringsliv, politik och akademi. Vi kan inte lösa detta själva, säger Helene Samuelsson, kommunikationschef på Preem till tidningen Miljö & Utveckling.

2030 vill Preem att de drivmedel som tillverkas för den svenska marknaden helt ska komma från förnybara råvaror.

– Det är förstas en jätteutmaning, men vi ser oss framförallt som en drivmedelsproducent och vårt mål är att byta ut fossila råvaror mot förnybara, säger Samuelsson.

Just nu tittar Preem på flera olika möjligheter när det gäller att producera förnybara bränslen.

– Vi ser en jättepoteential i att tillverka förnybara drivmedel från exempelvis skogsindustrins restprodukter, säger Samuelsson.

SKOGEN KAN GE FLER FÖRNYBARA DRIVMEDEL

Det är skogen som är det framtida bränslet till bilarna. Det är man övertygad om på Sunpine-fabriken i Piteå, som tar hand om tallolja, en restprodukt från skogsindustrin, och omvandlar den till talldiesel. En förnybar diesel som går att blanda i vanlig diesel och som bidrar till att minska utsläppen av koldioxid.

– Det är i grunden en ganska enkel process även om den är unik, säger Magnus Edin, vd på Sunpine.

Men det finns ett problem: talldiesel kostar ungefär dubbelt så mycket som vanlig diesel. Och för att våga satsa ordentligt och veta att man kommer att kunna sälja det man producerar, så skulle det behövas långsiktiga spelregler, till exempel att få behålla de skattebefrielser som nu finns.

Men EU:s regelverk tillåter inte att länder har olika hög skatt på olika drivmedel. De gröna bränslena får inte gynnas av lägre skatt. Och det undantag som Sverige har är på väg att löpa ut.

Svt Nyheter

BÖRSJÄTTARNA: SÄTT PRIS PÅ KOLDIOXID

30 av Sveriges största börsbolag svarade på SvD Näringslivs enkät angående vad de har för förväntningar på det kommande klimatmötet i Paris. Resultatet visar bland annat att företagen vill se mer från politiker i miljöfrågan. Bara 11 procent av företagen håller helt med om påståendet att våra svenska politiker gör tillräckligt för att hantera klimatförändringarna. På ett internationellt plan är domen från näringslivsjuryn än hårdare. Över 85 procent svarar att de inte alls håller med om att politikerna på den globala arenan gör vad de borde.

Det är också tydligt i undersökningen att näringslivet har höga förväntningar på att resultat ska levereras innan ministrar och tjänstemän lämnar Paris. Över 80 procent av företagen vill ha ett globalt pris på koldioxid, vilket kommer att diskuteras långt in på småtimmarna. Några av företagen menar att principen polluter pays, förorenaren betalar, är en bra grund för att göra en kalkyl. "Börja lågt för acceptans och öka enligt plan" nämner ett företag angående prissättningen. Andra företag är desto mer precisa och de priser som föreslås ligger mellan 100 och 200 amerikanska dollar per ton koldioxid. Det kan jämföras med priset i EU:s handelsystem för utsläppsrätter, som har legat på betydligt lägre nivåer, omkring sju dollar.

STÖRSTA FLYTANDE VINDPARKEN FÅR GRÖNT LJUS

Världens största flytande vindkraftspark har nu fått klartecken och ska börja leverera el till omkring 20 000 skotska hushåll under 2017.

Skottlands regering har godkänt att norska Statoil får installera fem flytande vindturbiner utanför orten Peterhead i nordöstra Skottland. Parken kommer att ligga 25 km från land där det blåser runt 10 meter per sekund i snitt. Då havet är mellan 90 och 120 meter djupt är det för djupt för att de ska kunna placeras på botten. Varje flytande vindkraftverk hålls i stället på plats med hjälp av tre förankringar. Syftet med parken som fått namnet Hywind pilot park, är att visa att fullskaliga flytande vindkraftverk är kommersiellt möjliga. Statoil investerar 2 miljarder norska kronor i anläggningen som beräknas ge 135 GWh el per år.

Ny Teknik

GÖTEBORGSPRISET FÖR ENERGIWENDE OCH SOLENERGII

Göteborgspriset för hållbar utveckling tilldelas i år Jeremy Leggett respektive Peter Hennicke och Beate Weber-Schuerholz. Jeremy Leggett är grundare av företaget Solarcentury och har genom sitt långa och hängivna engagemang för solenergi skapat debatt och global påverkan för en hållbar energiutveckling. Peter Hennicke har kallats Tysklands "biskop" inom energieffektivisering och har varit en pionjär för energiomställningen, die Energiewende. Redan 1985 skrev Peter Hennicke boken "Die Energiewende ist möglich". Beate Weber-Schuerholz blev borgmästare för den tyska staden Heidelberg år 1990, där hon under två mandatperioder lade grunden till den ledande position inom energieffektivisering som Heidelberg har bland världens städer idag.

OMFATTANDE MILJÖFÖRBÄTTRINGAR I SVENSKA RENINGSVERK

Svenska reningsverk redovisar stora miljöförbättringar. Det visar Svenskt Vattens årliga rapport som beskriver alla miljöinsatser som gjorts i 40 svenska reningsverk. Enligt rapporten har kvaliteten på slam och avloppsvatten de senaste sju åren förbättrats avsevärt genom ett aktivt uppströmsarbete. Enligt Svenskt Vatten möjliggör de miljöförbättrande åtgärderna att viktiga resurser som mull och näringsämnen nu kan återanvändas i kretslopp istället för att brännas upp.

Under 2014 lyckades de redovisande reningsverken återföra 1 000 ton fosfor till åkermark vilket motsvarar ungefär 10 procent av den svenska mineralgödselimporten.

SVENSKARNA LITAR PÅ KLIMATFORSKARNA

En opinionsundersökning bland 1 000 svenskar som Sifo gjort på uppdrag av SVT Nyheter visar att sammanlagt fyra av fem svenskar tror på klimatforskarna.

Bara 14 procent tycker att klimathotet överdrivs, medan 49 procent anser att den beskrivs på ett rättvisande sätt. Hela 31 procent tycker att klimathotet underskattas. Den siffran låg bara på 22 procent för två år sedan, så allt fler tror alltså numera att problemet egentligen är värre än vad forskarna säger.

Svt Nyheter

OLJEBOLAG DRIVER DOLD AGENDA OM KLIMATET

Utåt stödjer stora gas- och oljeföretag ett globalt pris på koldioxid, hårdare klimatregleringar och en reformering av EU:s utsläppssystem. Men genom andra kanaler kämpar de aktivt emot de regleringar som USA och EU försöker driva igenom på området, enligt en ny rapport från analysorganisationen Influencemap.

Två av de största bolagen, BP och Shell är officiellt tydliga med att de är för ett globalt pris på koldioxid och andra klimatfrämjande politiska åtgärder. Men samtidigt är BP medlem av den aktiva europeiska näringslivsorganisationen Business Europe som starkt har kritiserat aktuella klimatregleringar inom EU.

Business Europe förespråkar att EU:s utsläppsmål på 40 procents minskning till år 2030 ska omprövas neråt inför klimatoppmötet och att fler sektorer borde tas ur EU:s handelssystem. Hårdare klimatregler riskerar att slå mot företagets konkurrenskraft, menar organisationen.

Rapporten påvisar även att direktörer från Shell sitter i arbetsgrupper i Business Europe och i branschorganisationen Chemical Industry Council, som även den motsatt sig åtgärder för att driva upp priset på utsläppsrätter – reformer som Shell utåt sett har gett sitt stöd åt.

Nu är det inte bara BP och Shell som verkar ha två olika linjer, en officiell och en annan genom de lobbyorganisationer där de är verksamma. Enligt Influencemaps kartläggning finns sådana kopplingar även hos oljejättarna Exxon Mobil, Total och Chevron. Alla är de bolag med höga klimatambitioner på sina hemsidor.

SvD

SVENSKARNA VILL HA HELT FÖRNYBAR ENERGI

Enligt en Sifo-undersökning som genomförts på uppdrag av kraftbolaget Eon så vill nästan sju av tio svenskar att Sverige snarast ska ställa om till ett 100 procent förnybart energisystem.

– Det är faktiskt mer än vad jag väntade mig. Man ska veta att Sverige redan i dag redan befinner sig i täten i EU, men visst har vi fortfarande utmaningar – framför allt på transportsidan. Och jag har en känsla av att svenska folket är med och vill göra mer – men att det skulle vara på den här nivån överträffade mina förväntningar, säger energiminister Ibrahim Baylan till SvD Näringsliv.

OBAMA HAR SKAFFAT FACEBOOK

USA:s president Barack Obama har nu skaffat ett privat Facebook-konto och ämnet i hans första statusuppdatering är klimatet. Han skriver vidare att "vi måste bevara vår vackra planet för våra barn och barnbarn. För att göra detta måste vi en gång för alla börja ta seriösa steg framåt i arbetet med klimatet".

Grundläggande miljöutbildning - den 3 mars 2016

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande. Seminariet ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

IPCC:s femte klimatrapport - risker och möjligheter för företag?

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av IPCC:s senaste klimatrapporter. Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Agenda 2030: FNs globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FNs nyligen beslutade mål för hållbar utveckling.

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

- Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, generalsekreterare i FN.

Att prata och skriva om miljö och hållbar utveckling

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otilåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete.

Ett seminarium med workshop om trovärdig kommunikation.

Om du uppskattar vårt Nyhetsbrev, dela det gärna på

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För att prenumerera klicka på länken i huvudet.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus; romanus@ekosofia.se, eller 031 - 708 66 51.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg; magnus.ruberg@ekosofia.se eller 031 - 708 66 52.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång. Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod. Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg

För ytterligare information – www.ekosofia.se